

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 .
Pe o lună . 2.40 .

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRATIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare și
20 fileri.
Manuscripte nu să inapoi-
iază.

Criza bisericească din Regat.

Arad, 13 Iulie.

Câtă vreme ziarele maghiare au relatat prin corespondenții lor bucureșteni, cele mai bizare și mai exagerate informații asupra crizei recente, prin care a trecut biserica română din Regat, ziarele noastre de aici au stat în rezerva firească și n'au putut să aprobe natura calomnioasă a presei maghiare. Acum însă, fiind neînțelegerile între căpeteniile bisericii ortodoxe s'au terminat și procesul cunoscut s'a luat dela ordinea zilei, nu va strica, să ne ocupăm și noi de chestiunea aceasta, pe de o parte pentru a da veștilor ungurești cuvenita rectificare, iar, pe de alta, a da necesarele lămuriri de liniștire opiniei publice dela noi.

Ceea-ce știm noi este că, în viața bisericească din România, se produc de câțiva ani încoace dovezile unor tendințe de progres, mai cu seamă în ceea-ce privește conducerea și gospodăria internă. Așa, de pildă, legile sinodale ale dlui ministru de culte Haret, de pe timpul guvernului liberal, au fost evidente încercări de a da administrației bisericești o sferă mai largă și mai conformă cu spiritul vremii. Ște, poate, întâiul pas pentru ceea-ce mai târziu va trebui să urmeze în mod fatal și anume: îngăduirea apropierei elementului laic de cel clerical și o cooperare mai vădită a celor două elemente. Noi mergem chiar mai departe și credem că acest început, cu toată timiditatea caracterului de reformă, poate fi de bun augur pentru

viitor, mai cu seamă când se va face o comparație cu constituția bisericii noastre ortodoxe de aici, din Ungaria. Constituția bisericească, așa cum a dat-o Șaguna și contemporanii săi bisericii noastre străbune, echilibrul genial ce străbate din spiritul acestei organizații, nu poate să întârzie mult pentru a determina o influență mai vizibilă și asupra dezvoltării problemei de organizare în România. Mechanismul constituției lui Șaguna, cu o proprie legislație bisericească, cu sinoade și congrese, cu stabilirea celor mai amănunțite dispozițiuni de funcționare, este o capodoperă, care va cuceri teren, ceea-ce este un *pium desiderium* pentru ori ce Român ortodox.

Nouă ne face impresie că, dacă în România au loc în timpul din urmă atâtea conflicte bisericești, pricina nu este vre-un duh anti-religios, cum ar crede presa maghiară, nici n'are nimic de a face cu starea morală a conducătorilor sau chiar a populației române, ci se explică pur și simplu din fermentarea în jurul ideii acesteia de progres, ce se ivește în partea mai cultă a preoției. Conflicturile acestea cu puneri și depuneri de arhierii și mitropoliți, cu desvăliri și ponegriri reciproce, nu provin din mediul unei decadente sociale, cum ar crede ziarele maghiare, ci, din potrivă, dintr'o evidentă ipertrofie religioasă și dintr'un iperzel pentru conservarea vechilor tradiții.

Intr'adevăr, o țară cu tradiții mai dârz respectate, ca România, mai greu de găsit. Incunjurată de popoare slave, ea ține

la toate vechile formalități ale bisericii Orientului. Spiritul de călugări greci mai plutește asupra ei. Cultul mănăstirilor se păstrează. Știutorii de canoane au cuvântul de ordine și s'au distins cu deosebire în cursul debaterilor ultimului proces, unde Arhierii s'au dovedit de buni canoniști teoretici. Susceptibilitățile față de papistași puținii din țară sunt așa de mari, încât cazuri izolate alarmează toată opinia publică. Și chiar în clipele de-acum, prin cari trece sentimentul religios-ortodox astăzi, găsim simptome de îngrijorare și tendințe de îngrădire împotriva papistașismului. Arhierii din Sinod s'au acuzat reciproc de filopapistașism, iar societatea doamnelor bucureștene își închiagă rândurile, cu scopul bine definit al unei aprige propagande ortodoxe.

Socotim deci că multele nemulțumiri pornesc tocmai din saturația aceasta. Pornirile mai nouă, cum se ivesc ele pe ici pe colo, tind tocmai spre o mai intensivă activitate a reprezentanților bisericii. Se cere acum preoților și instituțiilor bisericești din România nu numai răspândirea unei pietăți moștenite și nici numai cultul pentru credința strămoșească, ci educarea poporului și în alte direcțiuni mai pozitive. Se exprimă, în câte un ziar și prin câte o personalitate cunoscută, dorința de a imita pilda preoților ardeleni, cari nu sunt numai confesorii și apostolii creștini ai populației, ci sfetnici și fruntași în toate, începând cu situația socială și economică și terminând cu o cultură generală la țară, care progresează încă foarte încet

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Iertare...

De A. Herz.

Una din cele mai mari mulțumiri, ce le simte om, căruia îi place să stea singur, în tovărășia cărților rînduite pe rafturile bibliotecii sale, e de-a lua, din când în când, câte una din ele, pe care a citit-o cândva, și s'o răsfoiască pe 'ndelete. Mergi pe un drum umblat; fiecare pagină îți este cunoscută; fiecare capitol e un prieten vechiu de care îți aduci aminte. Cărțile astea citite, închid în ele o taină nimitoare, aceea de-a te face să trăiești din nou vremurile petrecute, pe când le citeai. Aci o foaie îndoită îți reamintește prilejul pentru care ai închis cartea și ai însemnat foaia pe care ai lăsat-o; aci e o însemnare trecătoare, în legătură cu vre-o împrejurare de pe care se potrivea cu cele citite, — sau în sfârșit deodată dai de foi netăiate, cari îți aduc aminte că nu te interesa citirea și ai lăsat cartea la parte, precum lași câte un om a cărui convorbire nu te interesează.

Nicări nu se păstrează mai bine amintirile, în cărțile citite demult; sub praful cu care le acoperă vremea și în mirosul de hârtie veche ce se imprăștie la deschiderea lor și-e dat să trăiești din nou, în toate amănuntele lor, crimpee de viață, ce te-au însemnat sau te-au întunecat odinioară.

Și când citești chiar întâia dată cartea vreunui autor vechiu, cum e de pildă: Horațiu, Te-

rențiu sau Sophocle, te impresionează faptul când te gândești că vorbele acelea înșirate cu atâta artă, că rîndurile acelea unele sub altele cari în-gresc pagina, au stat în scurgerea atâtor și atâtor generații sub ochii atâtor milioane și milioane de oameni, precum șed astăzi sub ochii tăi și că fiecare din acei oameni au sorbit din ele ceea-ce le era mai aproape de sufletul lor.

Iată pentru ce patima asta mă face totdeauna să mă îndrept spre cărțile de care dau din întâmplare și pentru ce îmi place îndeosebi să răsfoiesc edițiile vechi, oropsite pe rafturile anticarilor.

Intr'un rînd, în căutarea unor asemenea senzații, am dat de-o ediție foarte veche a uneia din cele mai renumite opere, cu care se poate făli omenirea întregă: *Caracterele* lui *La Bruyère*. O carte legată în scoarte negre și roase, foile scorojite din pricina umezelii, și cele mai multe din maximele filosofului erau subliniate și aveau la margine câte o însemnare — părerea cititorului care de cele mai multe ori nu e de desprețuit. — Cartea, când am luat-o în mână, s'a deschis singură la o anumită pagină; pe ea o singură cruce în dreptul acestor două cugetări:

„Les froids et les relâchements dans l'amour ont leurs causes; en amour il n'y a guère d'autre raison de ne s'aimer plus, que de s'être trop aimés.¹⁾”

¹⁾ Răceala și despărțirea dintre prieteni își au pricina lor; în dragoste nu e altă cauză decât aceea de a se fi iubit prea mult.

cealaltă:

„L'on n'est pas plus maître de toujours aimer, qu'on l'a été de ne pas aimer.”²⁾

Intre cele două pagini, o floare uscată, fusese strivită de foarte multă vreme, se vede, pentru că nu mai poți ști ce e; câteva frunze, încă, tul-pina și petale decolorate.

De atunci amintirea ei mă urmărește. Noaptea când stau cu mâinile sub căpătâi și cu ochii întredeschiși, îmi trec pe dinainte tot felul de vedenii înrudite cu floarea oropsită din cartea pe care, poate, nimeni n'o s'o mai deschidă vreodată.

Dacă e vre-o lecătură între semnul de pe pagini și floarea păstărită între ele, cine știe ce amant desnădăjduit e fi pus-o acolo, după ce a căutat o umbră de tângăiere în înșirările lui *La Bruyère*, și dacă nu e, cine știe ce amintiri l'o fi legat de dansa și a pus-o în cartea de care nu se despărțea.

Par'că îl văd în vârtejul balurilor, în care știau să petreacă atât de nevinovat părinții noștri, pe un tînăr, luând din mână iubitei o floare dată în semnul dragostei, care încoltea în sufletele lor; — îl văd tremurînd și sărutînd-o, în urma celei ce i-o fi dat-o și vîd fata înroșindu-se, cît ține lumina unui fulger, la clipa când el tremurător și sincer i-a întins-o ajutîndu-i să se urrece în trăsura.

E poate floarea trimisă de de-arte într'o scrisoare a dragei lui, ca semn că nu l uită; e poate

²⁾ Nu poți să vrei, să iubești pe cineva totdeauna, după cum nu te-ai putut stăpîni să nu iubești de loc.

și lasă pe țaran la o treaptă destul de inferioară. La noi în Ungaria poporul românesc s'a menținut, în primul rând, grație preoților și bisericii, dar femeile noastre ortodoxe nu s'au constituit în societăți de reflexiuni teoretice, religioase și morale, ci au învățat femeia dela țară să știe să facă un cuptor de pâine, să-și aranjeze o grădină în fundul curții, să-și iubească cinstea caznică și limba părinților. Ortodoxismul nu e în pericol și nu e grija femeilor, când o biserică are conducători la nălțimea spiritului vremii!

Iată deci două curente anunțându-se binișor în simul bisericii autocefale a României. Excesul de zel teoretic, de spirit învechit, care oprește pe loc și de propagări religioase șoviniste, cu eterne tâlcuiri dogmatice, pe de-o parte, iar, pe de alta, mișcarea abia pornită pentru o reorganizare a bisericii în tot organismul ei, cu schimbarea de oameni și mentalități în conducere și cu mijloace mai nouă de activitate, pentru a asigura bisericii ortodoxe un rol mai important în încheierea socială a statului român de astăzi. Între aceste curente presupunem că frământările vor continua, când mai potolite, când cu violența, văzută în săptămânile trecute. Și acesta este rostul crizei bisericești din Regat și n'avem motive să-i atribuim intenții greșite. Ne place să vedem spiritul conservator al unora și râvna de reforme a puținilor progresiști din Biserica română. Dar cestiunea e departe de a se rezolva și își va aștepta pe reformatorii ei mai întâi, tulburând încă liniștea credincioșilor, cu multe alte epizoduri, ca cele întâmplare în jurul crizelor arhiericești.

o floare desprinsă din buchetul de logodnă, înaintea de al fi împărțit prietenilor ei, ca un talisman.

Mă înfioară gândul că e floarea trimisă de el, când s'a logodit cu un altul sau e o floare asemenea aceleia pe care Romeo a cules-o pe mormântul Juliettei. Cine știe? poate a fost a ei și poate că ea dăduse multe și dăduse la mulți, în vreme ce el, veșnicul auant încrezător și înșelat, credea în taina dragostei nutrită în suflet, că e singura cheazășie de iubire pe care a dat-o dânsa, la cea dintâi întâlnire, singuratecă, din viața ei.

Nu! Nu! trebuie să fie floarea pe care i-a dat-o ea, când începea cântecul ciocârliei și se cobora pe o scară de mătase.

Și iată cum se țese în închipuirea mea povestea unei dragoste și de ce sunt mulțumit că n'am luat floarea de acolo, semănând făptuitorului de rele care fură o monedă din salba Maicei Domnului, în colțul singuratec al bisericii.

Și acum gândind la cartea din rafturile anticarului, mă cobor în zilele noastre și nu-mi închipui cum au putut urmașii lor să se despărță de un lucru, care purta în sine o moaștă atât de sfântă, mărturia unei dragoste căreia poate îi datorau suflarea vieții; cum au putut desprețui dovada unei clipe cu a cărei sfințenie, nu mai suntem obișnuiți să ne întâlnim astăzi.

Iar vouă, care a-ți închis acolo toată taina bucuriei și a suferinței voastre, vă cer iertare că v'am prihanit o amintire atât de duiosă! Iertați-mă că am căutat, cercetând prea departe, să descoper un colț al sufletului vostru a cărui taină era numai a voastră și iertarea mi-o puteți da știind că m'am împărțit, în schimb, din dragostea, ce mai trăiește, încă, după voi, ea floarea care nu mai are viață și totuși există.

Maghiarizarea școlilor. Ziarul bucureștean „Seara”, reproducând în parte articolul nostru de fond din numărul 139, în care arătam noua lovitură ce-o plănuiește guvernul unguresc împotriva școlilor noastre („Ce vrea guvernul unguresc cu școlile române”), îi face următorul comentariu:

„Acest fel de a proceda al guvernului unguresc „Tribuna” îl numește, cu drept cuvânt „neghiobie”.

In orice caz ziarul naționalist dela Arad atrage atenția conducătorilor asupra acestor planuri de nimicire a școlilor românești și cere să se ia măsuri de apărare și să se scoată o broșură în mai multe limbi europene, în care să se atragă atenția lumii asupra loviturilor pe cari guvernul unguresc le pregătește școlilor românești”.

*

Demonstrații socialiste. Miercuri s'au ținut în Budapesta mai multe întruniri publice socialiste, pentru sufragiul universal. Seara a avut loc o mare demonstrație pe strada Andrassy, la care au luat parte vre-o șase mii de oameni. Din ferestrele clubului „Reform” au vorbit mulțimi niște deputați justhiști și un conducător socialist. Tot așa vor face și socialiștii aradani Dumineca viitoare. Pentru adunarea de atunci vor sosi din Budapesta oratorii lor, Bokányi și Weltner.

*

Guvernul și cutremurul dela Kecskemét. După ce în Camera deputaților guvernul a fost atacat, cu drept cuvânt, că n'a căutat să se informeze imediat despre catastrofa dela Kecskemét, trimițând la fața locului un delegat. — ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry s'a hotărât să meargă în persoană la Kecskemét.

Călătoria va avea loc Duminecă. Contele Khuen-Héderváry va fi însoțit de mai mulți deputați.

Votul universal. Cât de mult se gândește guvernul actual la reforma electorală o dovedește și zelul cu care oficiul statistic al țării se nuziește să adune datele necesare pentru această reformă. După cum aflăm din ziarele ungurești, direcțiunea acestui oficiu abia acum retrimite blanchetele rău aleătuite, diferitelor preturi, iar cele patru milioane de blanchete pentru bărbații trecuți de 24 ani, încă nici nu s'au împărțit. Ne putem deci închipui cât de curând vor fi studiate aceste date statistice cari nu există și cât de curând va veni reforma electorală pe care acest guvern a avut îndrăzneala să o făgăduiască în alegeri.

*

Situația politică în Austria. Noul ministru-președinte baronul Gautsch a început tratativele cu șefii partidelor parlamentare. Baronul Gautsch stăruie să obțină înainte de toate promisiunea că reformele militare ce le va prezenta guvernul vor fi votate de Reichsrath.

În parlament, guvernul nu va face declarații programatice, ci se va mărgini la declarațiile din mesajul de tron.

*

Baronul Wenckheim, deputatul Chișineului, după cum scriu gazetele ungurești a intrat de vre-o câteva zile în partidul guvernamental. Wenckheim era până acum în afară de partide, dar fiindcă a trecut atâta vreme dela alegeri, a putut să intre în ceata celor de o seamă cu el

Sfârșitul conflictului sinodal

Scoaterea din scaun a Episcopului de Roman.
Mitropolitul Primat a demisionat.

Arad, 3 Iulie.

Zilele acestea, Duminecă și Marți s'au desfășurat și ultimile acte, cari pun în slăbșit capăt durerosului conflict bisericesc din Regat.

Duminecă, autoritățile din Roman, au executat sentința sfântului Sinod privitoare la episcopul Gherasim, ridicându-l din scaunul său episcopal.

Marți Mitropolitul Primat, Athanasie Mironescu, s'a dus la Sinaia, și și-a dat demisia în mâinile Majestății Sale Regale, care a fost primită.

Conflictul s'a rezolvat astfel în sensul unicei soluții ce era dată pentru readucerea liniștei și a ordinii adânc și într-un mod desigur inutil tulburate în sânul bisericii.

Este păcat ca biserica să piardă în asemenea condițiuni un Mitropolit Primat, în a cărui cultură și energie se puseseră atâtea speranțe, cum și un Episcop care prin viața sa austeră căpătase un excepțional prestigiu moral în sânul bisericii.

Dar nu mai putea nici unul, nici celălalt arhieru să mai exercite cu autoritate misiunea lor înaltă în urma atacurilor violente ce-și aduseseră și a lipsei de tact cu care amestecaseră lumea întreagă într-un conflict a cărui publicitate atingea prestigiul bisericii și soluția, nu putea fi decât aceasta.

Dăm mai la vale, dureroasele formalități, în cadrele cărora s'au desfășurat aceste ultime acte.

Scoaterea din scaun a Episcopului de Roman.

Episcopul Gherasim Safirin, care plecase Duminecă seara la Roman, la reședința sa episcopală, a fost ridicat eri din scaunul său de Episcop al eparhiei Romanului, de către prefectul de Roman, Toni Arion, care venise însoțit de polițaiul și procurorul din localitate.

Episcopul a fost luat cu automobilul, transportat în gara Fântânelele și urcat apoi în expresul de Berlin care fusese oprit, pentru circumstanță, în aceea gară.

Iată cum s'au desfășurat evenimentele dela Roman:

Episcopul după ce asistase la slujba religioasă ce se oficiase în biserica episcopală, trecuse în cancelarie unde redactase următoarea telegramă către d. Const. Arion, ministrul cultelor:

Domnului Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice
București.

Am primit adresa No. 152 din 1911 prin care Sf. Sinod îmi comunică că m'a depus din funcțiunile de Episcop al Eparhiei Romanului.

Smerenia mea fiind Arhieru necaterisit de nimeni nimeni nu-mi poate ridica funcțiunile inamovibile a ocup în Biserica și în Statul român.

De aceea, dar, eu onoare Vă fac cunoscut, că această sentință, deosebit de alte mari nulități și violări ale dreptului și sfintelor canoane, nu are ființă, căci funcțiunea mea de Episcop este o funcțiune inamovibilă pe care n'o dețin dela Sf. Sinod și care nici nu poate să mi-o ridice.

Sf. Sinod, recunosc, ar fi putut să mă caterisească, dacă găsea vre-un motiv de caterisire, prin judecată dreaptă și canonică, dar nimic altceva.

BETAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericești —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expediază pentru preturi solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prepori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Prin urmare eu sunt și rămân
Gerasim, Episcop al Romanului.
Această telegramă a comunicat-o și Regelui.

*

Se făcuseră orele 10 dimineața. Înaltul prelat nici nu terminase redactarea celor două telegrame de mai sus, când îi fu anunțată vizita prefectului de Roman, d. Tony Arion.

D. Arion fu primit de îndată. Nu venise singur, era însoțit de d. Florea Tutunaru polițaiul orașului.

P. S. S., am o misiune neplăcută de îndeplinit — fură primele cuvinte al prefectului, care și rotise ochii de jur împrejurul odăiei.

— *Mă rog, luați loc, domnule prefect.* — îi zise înaltul prelat, oferindu-i un scaun.

— *Nu, mulțumesc.* — răspunse prefectul.

Apoi, după o scurtă pauză, reluă:

— *P. S. S., aveți de gând să rămâneți aici? Nu se poate...*

— *De ce nu? Eu sunt episcop al Romanului și ca atare mă consider,* — răspunse episcopul.

De când ați venit ca prefect la Roman întreținem bune relațiuni și sper că vom continua a le menține și pe viitor întru cât am intențiunea de a-mi păstra funcțiunea cu care m'a investit marele colegiu și de a rămâne episcop al Romanului...

— *Bine, dar hotărârea Sinodului prin care sunteți depus din funcțiune?*

— *Eu consider acea hotărâre ca nedreaptă și ilegală și de aceea voi rămâne aici și nu voi ceda decât forței.* — răspunse episcopul Safirinu, cu glasul blând, dar hotărât.

— *Ei bine.* — zise prefectul Arion, — *voiu uza de forță.*

Și aruncă privire semnificativă polițaiului Tutunaru care-l însoțea.

— *Domnule prefect,* — zise episcopul, — *am declarat că nu voi ceda decât forței publice. Să vină d. procuror și să mă ridice cu forța de aci.*

— *Dar și eu reprezint aci autoritatea și forța publică.* — zise prefectul, — *și lucrez în numele guvernului...*

— *Nu voi ceda decât dlui procuror.* — repetă episcopul Gherasim.

— *Bine,* — răspunse prefectul, — *voiu chema pe d. procuror.*

— *Dar imi veți îngădui să mă odihnesc puțin. Sunt bătrîn și vin din drum. Sunt obosit. Apoi mi-e foame... Și vreau să-mi adun și eu lucrurile ce le am pe aci...*

— *Până la ora 1, vă ajunge timpul?*

— *Nu cred, am multe lucruri aci... Vreau să mă odihnesc ceva...*

— *Când luați masa?*

— *La 12.*

— *Și când o terminați?*

— *La 1, 1 și ceva.*

— *Bine.*

Și prefectul părăsi palatul episcopal, însoțit de polițaiul Tutunaru.

Înaltul prelat a început apoi să-și adune lucrurile și la amiazi a luat masa.

D. T. Arion s'a înapoiat la prefectură și a cerut telegrafic instrucțiuni la București.

I-s'a răspuns de către d. ministru al cultelor că, administratorul Casei bisericilor, d. Dimitrie Broneanu pleacă la Roman și că acesta are instrucțiuni asupra celor ce urmează să facă acolo.

D. Arion, ministrul cultelor a recomandat dlui Arion, prefectul de Roman, să păstreze, în orice caz, o atitudine cât se poate de blândă în această afacere.

În urma instrucțiilor primite din partea ministrului cultelor pe la ora 1 și un sfert, a apărut din nou, la palatul episcopal însoțit de procurorul Arion și de polițaiul Tutunaru.

Episcopul Gherasim, care se afla în biroul său, i-a primit de îndată.

— *P. S. S.,* — i-a zis prefectul, — *te-ai hotărât să pleci?*

— *Cum v'am mai spus: nu cedează decât forței;* — răspunse episcopul liniștit.

— *Ei bine, vom uza de forță.*

Și prefectul, urmat de procuror și de polițai, făcu doi pași în spre biroul înaltului prelat.

Era o clipă penibilă.

Episcopul, care observase gestul prefectului, a să evite scena penibilă ce avea să urneze, se ridică de pe fotoliul său și zice:

— *In fața forței mă supun. Eu n'am decât crucea, n'am spadă ca să mă războiesc. Cedează forței, dar protestez din toate puterile mele împotriva hotărârii Sinodului, în baza căreia mă ridicăți cu forța din scaunul episcopal ce mi-a fost dat de marele colegiu... Țin însă să se dreseze un proces verbal în care să se arete condițiunile în cari am fost ridicat din scaunul episcopal și acest proces verbal să fie semnat în fața mea.*

Cererea înaltului prelat n'a fost satisfăcută.

Abia i-a îngăduit prefectul Arion să-și pună, în două geamantane, lucrurile ce putuse să și-le adune.

Episcopul de Roman a înmănat apoi procurorului Arion următorul protest:

Neputându-mă opune forței publice, mă supun, dar protestez împotriva faptului că mă văd scos din scaunul meu episcopal și astfel sunt împiedecat de a-mi exercita drepturile și îndatoririle mele de Episcop al Romanului.

(s) Gerasim, Episcop al Romanului.

În urmă înainte de a părăsi palatul episcopal înaltul prelat a binecuvântat zidurile casei, cei patru pereți, spunând:

— *Dumnezeu să aibă în sfânta lui pază eparhia mea și întreaga țară românească.*

Și, urmat de prefect, de procuror și de polițai, episcopul a părăsit palatul și a luat loc în automobilul prefecturii care s'a îndreptat spre gara Fântânele din județul Bacău.

În orașul Roman nimeni nu aflase despre sosirea episcopului și despre cele ce se petreceau în palatul episcopal.

Automobilul în care se afla prelatul, a sosit în gara Fântânele cu puține minute înainte de intrarea în acea gară a expresului de Berlin. Prefectul luase mai dinainte dispoziția ca trenul, care n'are oprire reglementară în acea gară, să se oprească totuși câteva minute. Înaltul prelat s'a urcat în tren, iar automobilul prefecturii și-a continuat drumul spre Bacău unde prefectul ține să se convingă că prelatul nu se va coborî spre a lua celălalt expres ca să se înapoieze la Roman.

După ce și-a îndeplinit misiunea, prefectul s'a întors la Roman.

Expresul de Berlin a sosit în gara de Nord, cu o întârziere de 60 minute, la ora 8.50.

Pe peronul gării de Nord, înaltul prelat a fost întâmpinat de către dnii I. Mitilineu, prefectul poliției Capitalei, I. Bărbătescu, directorul prefecturii, încunjuțați de un puternic aparat polițienesc.

D. Mitilineu s'a apropiat de înaltul prelat și la înrebat la cine trage în gazdă și câte zile are intențiunea de a rămâne în București.

— *Măduc la d. profesor Dr. Chiricescu și nu știu câte zile voi rămâne în București.* fu răspunsul prelatului.

Episcopul Gherasim a descins la d. profesor Dr. Ciricescu, în strada Italiană Nr. 30 și fiind obosit de drum ca și de cele petrecute la Roman, n'a primit nici o vizită și s'a culcat de timpuriu.

Demisia Mitropolitului Primat.

Langilor și nesfârșitelor combinații și ipoteze, privitoare la demisia Mitropolitului Primat, li-s'a pus ieri capăt — în Sinaia, Mitropolitul Atanasie Mironescu și-a exprimat ieri la amiazi și cu graiu viu cererilor competente dorința sa de a demisiona din demnitatea de Mitropolit Primat și astfel conflictul, după toate formele, se consideră de încheiat.

D. Titu Maiorescu, ministru de externe și ad-interim președinte al consiliului în locul d-lui Carp, l-a cercetat ieri dimineață în Sinaia pe Mitropolitul Primat, sosit acolo și s'a întreținut timp mai îndelungat cu dînsul. Obiectul consfătuirii lor a fost stabilirea formalităților exterioare ale de-

misiunii, fiindcă Mitropolitul a ținut ca aceasta să se facă între formalități onorabile pentru dânsul. După îndepărtarea ministrului, Mitropolitul Primat a spus celor din jurul său, că în decursul zilei încă va demisiona. La ora 10. a. m. d. Titu Maiorescu s'a prezentat în audiență la M. Sa Regele, comunicându-i hotărârea primatului de a demisiona. *Audiența a avut o durată de două ore întregi.* La ora 1, un echipajiu de curte l-a adus pe Mitropolitul Primat dela Mănăstirea Sinaia, unde era tras, la palat. M. Sa Regele l-a primit numai decât în audiență. Mitropolitul Primat și-a anunțat Maj. Sale demisiunea din scaun, pe care M. Sa a primit-o. La acest act era de față și d. Titu Maiorescu. După audiență ambii au fost reținuți la dejun. După dejun primatul a fost primit în audiență de concediu de către principele Ferdinand. La ora 6 p. m. fostul primat Atanasie a părăsit Sinaia, plecând la București, unde va rămâne până la 5 Iulie, când se va retrage pentru totdeauna în străinătate.

La plecare, în gara Sinaia, Mitropolitul s'a întreținut aproape o jumătate de oră cu d. Titu Maiorescu. În acelaș compartiment cu Mitropolitul a luat loc, în trenul accelerat, arhimandritul Dionisie, starețul mănăstirii Sinaia și preotul Ilie Teodorescu, membru în consistoriul superior bisericesc.

Iată în întregime textul demisiunii înaltului prelat:

Sire.

Am căutat în toată viața mea să urmez drumul cel drept, împlinindu-mi conștiincios datoria și silindu-mă să slujesc cu osîrdie și credință Bisericii, Țării și Tronului.

În timpul din urmă, în turburarea ce amenința să zdruncine Sf. noastră Biserică, am crezut de datoria mea să stau neclintit la postul meu și să opăr prestigiul Bisericii și Scaunului ce ocup.

Cu aceasta socotesc că trebuie să se încheie rolul meu.

M'am oprit la ideea aceasta cu adâncă mâhnire; fiindcă am avut totdeauna cea mai mare râvnă de a sluji Bisericii, căreia am închinat cu drag toată puterea mea de muncă și toată viața mea. Dar, sunt covârșit cu totul de suferințele și amărăciunile ce am îndurat.

De aceea, cu cel mai profund respect Vă rog, Sire, Să primiți demisiunea mea din demnitatea de Mitropolit Primat, ce, din mila lui Dumnezeu și cu voia Țării și buna primire a Majestății Voastre, ocup în Biserică.

Rămân pururea recunoscător Majestății Voastre pentru atâtea dovezi de bunătate ce mi-ați arătat în timpul păstoririi mele ca Mitropolit primat și mai înainte ca episcop.

Câte zile imi va mai dăruî milostivul Dumnezeu, voi înălța la scaunul îndurării Sale rugăciuni fierbinți pentru sănătatea și îndelungarea vieții Majestății Voastre, a Majestății Sale Reginei și a întregii familii regale.

Nu mai puțin mă voi ruga pentru propășirea și mărirea Patriei, precum și pentru pacea și înflorirea Sf. noastre Biserici.

Sunt, cu cel mai profund respect, Sire, al Majestății Voastre, prea plecat și prea supus servitor.

Athanasie

Mitropolit Primat.

28 Iunie 1911.

Illustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la „Librăria” Tribunei.

Scrisori din București.

Conflictul sinodal. — Nouii Prelați. — Voci de presă. — Serbarea dela Nicorăști. — O victimă.

București, 29 Iunie.

Sentința dată de Sf. Sinod în procesul dintre cei doi prelați a produs oare-care nedumerire în public. Căci mulți nu se așteptau ca episcopul de Roman, tocmai el, care susținuse cu atâta îndârjire acuzațiunile în contra Mitropolitului Primat Atanasie, să fie destituit din postul său. De altfel achitarea acestuia din urmă, după afirmatiunea unor ziare, s'ar fi făcut numai cu condiția că peste câteva zile să demisioneze din înaltul post ce-l ocupă. De altfel, Mitropolitul Atanasie a și demisionat, ceea-ce întărește afirmatiunile respectivelor ziare.

Cei nemulțumiți cu sentința au organizat câte-va manifestări de simpatie pentru Episcopul de Roman. Aceste nemulțumiri se vor potoli însă curând. Chiar astăzi ziarele, cari susțineau că Episcopului de Roman i-s'a făcut o nedreptate, au slăbit tonul și vorbesc foarte calm despre viitorul Metropolit și Episcop de Roman.

O veste, care a umplut de bucurie sufletele tuturor acelor, cari simt românește, cari văd în biserică o sentință a credințelor moștenite din bătrâni, este vestea că guvernul are intențiunea de a susține candidatura la scaunul de Metropolit a archimandritului Scriban, unul dintre puținii noștri teologi recunoscuți prin cultura lor, prin munca uriașă depusă pentru ridicarea autorității bisericești. Ar fi în tot cazul cea mai potrivită alegere.

Majoritatea publicului este însă mulțumită cu procedul Sf. Sinod. Pentru încetarea scandalurilor și a zbuciumărilor din sânul bisericești, retragerea celor doi prelați era singurul mijloc. Căci nu este mai puțin adevărat că, dacă ar fi mai continuat lupta începută, cu desvăluirea atâtor părți vulnerabile din moralul celor ce se războiau, nu atât ei, ci mai vârtos ar fi suferit biserică națională, în folosul acelor, cari nu urmăreau decât slăbirea autorității acestei bisericești spre a putea lucra în liniște la câștigarea de prozeliți.

Amintirea eroilor, cari au căzut pe sub dealurile Plevnei pentru câștigarea independenței țării lor, trăește încă vie în memoria generației de azi. Din când în când vedem cineva care se aduce memoriei lor și ne gândim cu mândrie la vrednicia cu care frații buni cu glia au știut să moară sau să învingă. Ne gândim pe de altă parte cu duioșie la cei rămași, cari astăzi o duc greu de tot, mai ales în Moldova, unde polomide străine amenință să cuturească tot ce este românesc. Un semn în amintirea celor căzuți pentru țară este totdeauna o dovadă cumcă sentimentul național trăește în sufletele celor de azi, că acest sentiment va ști să însuflească curaj și stăruință pentru recâștigarea celor pierdute grație esageratei bunci voioșe a acestui popor exploatat de atâți venetici.

La Nicorești s'a ridicat zilele acestea un monument în amintirea eroilor cântați cu atâta caldă însuflețire de bardul dela Mircești. A fost o sărbătoare înălțătoare de inimi desvăluirea acestui monument ridicat pe pământul Moldovei lui Stefan. Aproape din întreaga Moldovă au sosit la solemnitate veteranii, foștii luptători pe câmpiile Bulgariei și au asistat cu evlavie la serviciul divin cu această ocazie.

Alarma dată de „Tribuna” cu privire la intențiile guvernului unguresc față de școalele românești, precum și informațiile ce nu vor putea fi desmintite cu privire la adoptarea legii școlare din statul național al României a avut răsunet în presa de aici. Ziarele discută noile dispoziții ale guvernului unguresc, condamnând reaua credință, cu care acest guvern tratează năzuințele spre cultură ale Românilor. Aproape toate ziarele publică lungi articole, în care vestejesc dispozițiile privitoare la maghiarizarea numelui elevilor într'un stat, în care drepturile naționalităților sunt recunoscute prin lege. Un frumos articol a publicat „Voința Națională”, insistând asupra nedreptății ce se fac Românilor. Și, ceva nou, un ziar, de unde eram obișnuiți să auzim acente stridente ale cutărui acrobat în

ale stilistice, relevază articolul din „ziarul naționalist Tribuna” împreună cu măsurile propuse.

Ar fi acesta un semn de revenire la sentimentul realității, un semn că au început a se pune stavilă calomniilor debitate în contul ziarului „Tribuna” tocmai acum când avem mai multă nevoie de ziare bine organizate și mai ales bine redactate și răspândite în popor, cari să ducă în mijlocul celor mulți și buni nu otrava calomniei, nici fumurile grandomaniei, ci adevărata dragoste de jertfă pentru neam. Ce a făcut desinteresarea față de cultura națională vedem foarte bine în Basarabia, unde anumite clase sociale s'au pierdut, sau sunt pe cale a se pierde pentru idealul nostru național.

Mai zilele trecute a fost prin București un grup de elevi dela liceul din Izmailul Basarabiei. Mulți purtau nume românești. Dar ce dureros sentiment își inspirau aceste victime ale culturai străine. Nici un sentiment românesc la ei, nici o licărire de mândrie că se află pe pământul liber al cărui trecut se mândrește cu strămoșii lor. Erau străini, străini aici, unde au fost primiți cu dragoste de frate.

Cu deosebire o dureroasă impresie a făcut un elev, ce purta un frumos nume de mocan din Săcele. Purta numele unui dintre tribunii anului 1848. La întrebarea pusă de un tânăr profesor, dacă nu cumva e Român, liceanul, surprins, a răspuns:

— Nu sunt Român!...

— Poate ești mocan?

— Nu sunt mocan, sunt Rus!

Le spunea acestea într'o limbă românească stricăta. Probabil era sincer. Și tocmai gândul ăsta trebuie să ne înfioare. Doară un copil de mocan, a căror îndârjire este în deobște cunoscută, cari au cutrierat Crimeia, Caucazul și atâtea regiuni străine fără să rămână influențați de străini, vine azi și pe pământul liber al României, declară că nu e Român, ce ravagii trebuie să fi făcut cultura străină în clasa burgheză a basarabenilor de baștină!

Și, cum ureau trenul ce aveau să-i ducă în Bulgaria, am privit lung în urma elevului cu nume frumos, pentru o clipă mi-a fulgerat în minte un gând, o poveste legată de numele lui. E o poveste frumoasă. Și, dacă el ar fi știut-o, poate n'ar fi răspuns așa cum a răspuns.

Correspondent.

Dela congregația din Deva.

Onorată Redacțiune!

Fiindcă în lupta pentru drepturile noastre numai alegând gozul și înlăturându-l putem ajunge la rezultatul dorit, trebuie, ca atunci când ni-se dă ocaziune de a-l cunoaște, a nu zăbovi de a ne curăți de el.

Congregația dela Deva ținută la 4 Iulie n. a fost o bună ocaziune de a cunoaște gozul din acest comitat al Hunedoarei. Și dacă în articolul apărut în Nr.-ul 138 al On. d-voastre ziar nu s'au amintit cu numele toți acei cari ne-au părăsit în astfel de momente, nu se poate retăcea la nici un caz faptul atât de trist și de deplăcut că printre aceștia se află și un preot român, singurul preot din întreg comitatul, care „își face coada colac” și se alătură la contrarii noștri, iar ceea ce întrece orice margini ale închipuirii e, că acest preot mai poartă și titlul de „președinte al clubului național” din așa zisa țară a Băiței.

În interesul moralei publice, nu e permis a nu-l arăta cu degetul pe acest domn preot, George Drăgan, care pentru un „os de ros” părăsește măiestros, pe ai săi, — deși ar putea să nu o facă, pentru că are din ce trăi. E preot în Băița, administrator în Căinelul de sus și — *contra unui circular consistorial, care oprește pe preoți a ocupa funcțiuni la institutele bănești* — director al băncii „Zarandeană”.

Nu ajunge însă că, contra acestui circular consistorial, funcționează ca director, ci își neglijează prin aceasta și serviciul bisericesc.

Votarea împrumuturilor se face Sâmbăta după amiază, iar împărțirea se face Duminica când directorul de bancă trebuia să fie la postul său. Iar utrenia o fac cantorii cum le ajută Dumnezeu, că pe când se apropie de liturgie le vine și preotul, după ce s'a mai certat cu niscai clienți.

Consistorul din Sibiu are cunoștință despre lucrul acesta? Și dacă da, aprobă ce se face?!

Un lucru ce ne miră e faptul, că ceilalți domni preoți din jurul Băiței tac mulcom!

Nu observă dlor Dumineca și în sărbători lipsa oamenilor dela biserică, cari în aceste zile sunt pe la „Zarandeană” din Băița, de unde se întorc apoi bieți, morți? Și dacă da, cred oare dlor, că poporul, dacă lipsește astăzi, lipsește mâine dela biserică, nu se strică? Acest popor care până acuma ține așa de mult la ale sale, la ce dînța sa, la legea sa românească, prin astfel de trebușoare nu se demoralizează?!

Și când văd că printr'o persoană bisericească, printr'un coleg al dlor se duce poporul la ruină, de ce nu protestează, în interesul nealterării simțului național, de ce nu și aleg alt președinte pentru clubul național din Băița și jur?!

Așteptăm un cuvânt și dela domni cu solidă ritatea.

Ghimpele.

Obstrucție tehnică.

— Discuția reformelor militare. —

Ziua de Miercuri, când a avut loc prima ședință după scurtele vacanțe de vară înseamnă o nouă fază în lupta parlamentară a opoziției.

Partidul lui Justh a început îndată în această ședință obstrucția tehnică: oratoriul lui au luat cuvântul în tot felul de chestiuni mărunte și au cerut și votări nominale la niște proiecte cari aveau să se primiască în a treia citire și în două citiri se votaseră aproape fără discuție. Opoziția a și reușit să ocupe întreaga ședință cu aceste discuții, așa încât reformele militare, puse la ordinea zilei, nici n'au putut fi luate în discuție.

Partidul guvernamental, firește, e indignat de acest „joc frivol” al opoziției și atacă cu violență partidul justhist pentru că a reluat vechea armă a obstrucției.

Cât va dura această luptă parlamentară împotriva reformelor militare nu se poate prevedea. Dacă însă judecăm după semnele de apropiere între cele două fracțiuni opoziționiste de sub șefia lui Justh și Kossuth. — guvernul va trebui să-și adune toate forțele ca să înfrângă opoziția unită. Și, poate, nu-i va rămânea altă cale de scăpare decât dizolvarea parlamentului.

Opoziția își dă seama că acum o nouă campanie electorală ar fi foarte grea pentru guvern. Opoziția ar avea o armă puternică de agitație: legile militare cu marile sarcini materiale ce impun țării. În același timp partidul guvernamental n'ar avea nici o lege prin care să poată ademini masele alegătorilor să sprijinească candidații oficiali. — căci sesiunea parlamentară de până acum n'a produs nici o lege de interes obștesc.

Cu toate că nici opoziția nu poate doni alegeri nouă acum în curând, situația guvernului rămâne foarte gravă și obstrucția nouă poate să aducă cu sine complicațiuni, ale căror urmări nu se pot prevedea.

Ședința de Miercuri.

Ședința a fost prezidată de președintele Berzeviczy. Partidul guvernamental s'a prezentat în număr neobișnuit de mare.

Îndată după cetirea sumarului ședinței trecute, iau cuvântul deputații Lovászy și Kelemen ca să... declare că a fost cetit prea încet.

S'a adus apoi în discuție chestia cutremurului dela Kecskemét. La propunerea președintelui

se votează pentru ajutorarea nenorociților câte 10 cor. dela fiecare deputat.

La această discuție a luat cuvântul deputatul Hoek, care a atacat guvernul, spunând că ministrului-președinte mai mult îi pasă de fotoliul său ministerial decât de entremurul de pământ care a adus atâta nenorocire peste un oraș. Pentru expresia aceasta a fost chemat la ordine.

La cetirea a treia a proiectului de lege despre asociația băncilor fonciare opoziția a cerut votare nominală. Proiectul a fost primit cu mare majoritate. Și la celelalte proiecte de lege despre împrumuturile orașelor Pressburg, Fiume și Agram s'a cerut votare nominală.

Cu aceste votări opoziția a reușit să împiedice intrarea în discuția proiectelor militare.

Ședința de Joi.

Abia la amiază s'a putut intra în discuția reformelor militare, fiindcă opoziția justhistă, la care s'au asociat acum și poporalii, au provocat îndată după deschiderea ședinței o discuție la regulament.

Acciași oameni cari, sub coaliție, aplaudau fiecare măsură a președintelui când lua cuvântul câte unui deputat naționalist, azi atacau președinția pentru că a fost parțial când a chemat la ordine pe un deputat — ungar. Discuția a fost foarte agitată.

Intrându-se în ordinea de zi, deputatul Soly-mossy Ödön, raportor, prezintă reformele militare și roagă Camera să le voteze.

Cel dintâi a luat cuvântul, contra proiectelor, Toth János, membru al partidului kossuthist.

Discuția se va continua mâine.

Khuen despre obstrucție.

Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry a declarat unui redactor că obstrucția partidelor opoziționiste nu l-a surprins. S'a așteptat ca opoziția să uzeze de orice arme. Guvernul însă nu-și va pierde cumpătul, chiar dacă opoziția va face uz de obstrucția tehnică.

„Națiunea ne va da dreptate!” a încheiat contele Khuen-Héderváry.

Scurte popasuri.

La lacul celor patru cantoane. — Lucerna.

Suntem în inima Elveției.

Mulțimea de omnibuse și portari, ce stau îngruiți înaintea gării, ne dovedește o mare mișcare de călători; pe peron și strade vezi tot felul de fizionomii din țările cele mai depărtate și auzi frinturi de vorbe din toate limbile.

Abia eșit din sălile gării și te pironeste în loc admirabila panoramă ce se desface înaintea ochilor. Pe toate coastele până la malul lacului, ies din desișul grădinilor vile și hoteluri pompoase, iar înaintea lor, apa lacului albăstriu și liniștit se pierde în întunecimea pădurilor, ce o surprinde cu misterioasa lor tăcere de toate părțile și cari revărsate pe plaiurile înalților munți, par niște haine vechi aruncate pe umerii stâncosii unor uriași.

În dreapta noastră se ridică amenințător și mădru: Pilatus, cu vârful lui cel ascuțit, în față e lanțul munților sălbateci, acoperiți vecinic cu zăpadă și glecceri, peste cari se zărește piscurile „Titlis” și „Tödi”; aproape de noi, ca o poartă ce stă să închidă lacul vedem întunecatul „Bürgenstock”, iar la stânga, golaș și cu coama prelungită să înalță „Rigi”, atât de iubit de turiști.

Toți țărnișii lacului, cari au o întindere de 38 km. sunt acoperiți de sătulețe curate, cu stațiuni de vapoare și tren, în pacea cărora o grămadă de intelectuali, veniți din toate părțile, își hodinesc gândirea ipertrofiată de muncă. Nimic nu poate fi mai mulțămitor pentru un muncitor ca gândul, decât liniștea ceasurilor trăite în aceste colțuri, unde răcoarea lacului străveziu și pacea codrului de brad, aruncă un văl de uitare pe frământările minții.

Aci întâlnești pe actorul palid, scăpat de aerul culiselor, pe funcționarul încovoiat, scuturat de praful birourilor, profesoare supte la obraz de răsfațul copiilor de boer și aici găsești advocați și negustori, cari nu fac afaceri.

Dintre toate aceste locuri orașul Lucerna este cel mai căutat. Aci se stabilesc pentru câte o vară întregă milionarii Americii, pe cari seara, în ceasurile răcoroase îi întâlnești pe cheul lacului luminat, preumblându-se gătiți de sărbătoare. Sau părechi tinere, turiști, cari scăpați de muzeele Münchenului sau altor orașe germane, vin să guste câteva clipe frumusețea nefalsificată a naturii. Pentru că Lucerna nu e orașul muzeelor. Colecțiile lui nu au așa de mare însemnătate, cum are poziția lui.

Dintre monumentele vrednice de admirat găsim: grădina glecerilor, Stercorama și monumentul leului.

Leul din Lucerna, atât de căutat de toată lumea, este ridicat în onoarea ofițerilor elvețieni, morți în lupta cu Iacobinii. Înainte de revoluțiune, la curtea regilor francezi era o gardă compusă din ofițeri elvețieni și austriaci. Intre alte nunulțămiri era și aceasta, ca pe regele francez să-l păzească armata austriacă și în 10 August 1792 Iacobinii au atacat palatul Tuilerii. În această hartă au pierit 2 batalioane din garda elvețiană, iar câteva zile mai târziu în 2 și 3 Septembrie a pierit și restul.

Pentru acești eroi, cari și-au împlinit datoria cu atâta devotament, cei rămași în patrie le-au ridicat acest monument care reprezintă un leu săgetat în coaste, murind pe armele sfărâmate. Leul e săpat într'un părete mare de stâncă, după modelul genialului Thorwaldsen de sculptorul Ahoru, jos se poate citi numele celor căzuți, iar sus cuvintele: *Helvetiorum fidei ac virtuti.*

Când ceteam aceste cuvinte îmi veni în minte feciorii noștri morți pe câmpiile Italiei și Sileziei, cari și-au dat viața pentru țară, fără ca să li-se ridice măcar o cruce pe mormântul lor.

Interesant e și podul de lemn ce trece peste Reuss, înlăuntrul căruia sunt zăgrăvite icoane istorice.

Printre mulțimea de bărci, cari furnică pe luciul lacului, vaporase albe și elegante duc lumea la satele ascunse printre văi, de cari se leagă atâtea tradiții. Nu departe întâlnim Tellsplatte, cu capela lui Tell, loc de procesiune pentru elvețieni și unde se spune, că a sărit Tell din luntra soldaților lui Gessler. Mai departe spre capătul lacului e Axenstrasse, minunatul drum tăiat în stâncă. Câteva minute depărtare de Lucerna e Hertenstein, care are un teatru liber. Cea mai nouă direcțiune de a da reprezentării de teatru în mijlocul naturii, a dat rezultate destul de mulțămitoare și nu este un început de ignorat.

La Hertenstein, pe o coastă a lacului, sub umbrele castanilor este așezat un astfel de teatru. El are ca decor o intrare de templu făcută în zid un iatac cu scări largi și cu un turn roman și o casă țărănească; în mijlocul lor doi castani umbroși.

Cu ajutorul acestui decor se joacă o mulțime de piese clasice ca: Medea, Gyges și inelul său, Sapho, Hero și Leandro, Iphigenia și chiar piese de Ibsen. Puterile artistice sunt din cele mai bune, căci numai așa se poate da o reprezentație în liber; deoparte și de alta se vede apa lacului cu pădurile din față, cari dau impresia, că trăiești pe locul clasic unde se întâmplă acțiunea tragediilor grecești. Numai foșnetul frunzișului, turbură câte odată dicțiunea. Și după reprezentații mă gândeam, că și la noi s'ar putea face o încercare de a se da teatru în liber, neavând nici scene complete. Mai ales la zile solemne, cum sunt adunările societății de teatru, astfel de reprezentații ar avea succes și cât de bucuros am vedea de pildă: „Fântâna Blanduziei”, în zilele astea de vară, jucată în liber, sub umbrele răcoroase ale pomilor.

Coborâm dela reprezentația teatrală spre stațiunea de vapoare.

E timpul excursiilor școlare.

Pe bord copiii bălani caută cu sfială spre vârful înveșmântate cu ceață ale munților. Ajunși în mijlocul lacului ei înceapă un cântec elvețian, al cărui „jodleri” se pierde printre crăpăturile de stânci, ca un salut trimis părinților de acasă...

I. Enescu.

Scrisori din Iași.

— Jubileul universității. — Dela „Teatrul Național”. —

Iași, 10 Iulie n.

În ședința de Sâmbătă a Senatului Universitar s'a fixat în mod hotărât zilele când vor avea loc serbările jubilarie ale Universității. Serbările vor avea loc în zilele de 27, 28, 29 și 30 Septembrie a. c.

Dr. A. D. Xenopol va vorbi din partea Universității noastre la deschiderea serbărilor; dl. Dragomir Hurmuzescu va vorbi la ședința de felicitare ce se va ține în sala Teatrului Național în prezența M. S. Regelui; iar dl. I. Alexandrescu va vorbi la banchetul ce va avea loc tot la Teatrul Național.

*

Sâmbătă a avut loc la Teatrul Național ședința comitetului administrativ și al comitetului de lectură, ambele sub președinția dlui M. Sadoveanu, directorul Teatrului Național.

Comitetul administrativ a rezolvat mai multe lucrări urgente, stabilind în urmă diferite reparațiuni ce urmează a se face teatrului.

Comitetul de lectură luând în cercetare lucrările curente a fixat pentru mâine după amiază o audițiune pentru artistele cari au petiționat ca să fie angajate ca gagiste pentru viitoarea stațiune teatrală.

Luându-se apoi în discuție chestiunea repertoriului pentru noua stațiune teatrală, s'au fixat următoarele piese noi prezentate comitetului teatral:

Originale: „Înșiră-te mărgărite” poem ferie de V. Eftimiu, „Zile vesele după război” comedie scrisă de un călugăr dela mănăstirea Neamț, „Zările” de St. O. Iosif, „Biruința” de A. Herz, „Funcționarul dela Domenii” de P. Locusteanu.

Traduceri noi: „Talismanul” de Fulda, trad. de St. O. Iosif, „Nora” de Ibsen, „Taifun”, „Puișorii”, „Patima cea mare” de R. Aurnheimer, „Lucreția Borgia”, „Banii și Gloria” trad. de A. Naum.

Reluări: „Prostul”, „Bibliotecarul”, „Faust”, „Punctul negru” și „Ana Karenina”.

Stațiunea se va deschide cu trilogia maestrului Delavrancea și anume „Apus de soare”, „Viforul” și „Luceafărul” cu maestrul Nottara în rolurile principale.

Cronică externă.

O nouă conspirație în Portugalia. Din Lissabona vin mereu știri despre conspirații monarchiste. Ziarele portugheze spun că ieri noaptea conspiratorii monarchiști au încercat să intre în fortăreața Sftul Gheorghe, în care stă un regiment de infanterie și se află mari depozite de muniție.

Monarhiștii au voit să pună mâna pe această fortăreață. Soldații au rămas, însă, credincioși republicii și au tras mai multe salve de foc asupra conspiratorilor.

Știrea aceasta a stârnit enormă agitație în toate cercurile. Guvernul a dispus numai decât ca toate fortărețele să fie ocupate de trupele cele mai sigure. Sentinelele pretutindeni au fost înmulțite.

*

Izbucnirea revoluției în Venezuela. Din New-York să telegrafiază că la Caracas se așteaptă înaintarea ex-președintelui Castro spre Capitală. Ex-președintele dispune de 1000 de oameni, prevăzuți cu arme cari au fost furnizate din Europa, prin Cuba. Bancherul Silvera a pus ex-președintelui mijloacele necesare la dispoziție. Castro mai are afară de aceasta, 35 milioane franci la Creditul Lyonez.

În unele provincii a izbucnit revoluția. Guvernul din Washington rămâne deocamdată în expectativă, fiind de părere că pedepsirea ex-președintelui Castro este o afacere internă a republicii Venezuela.

Muntenegrul dorește pace. Din Cetinge se anunță că în urma știrilor alarmante ce s'au răspândit din pricina anunțării mobilizării diviziei din Podgorița, care n'a fost însă mobilizată până acum, cercurile competente dau lămuririle următoare: Regele face uz de toată autoritatea sa pentru ca poporul să rămâie liniștit cu efervescența ce domnește în urma evenimentelor sângeroase ce au loc de atâtea luni în șir la granițele regatului. Prin această autoritate a regelui și prin dorința hotărâtă a suveranului se garantează evitarea unui pericol de război pe urma evenimentelor din Albania întru cât aceasta depinde de Muntenegrul.

Regele apreciază mult încrederea ce i-se arată de marile puteri considerându-l ca un factor în Balcani pe care pot conta în mod absolut în aspirațiunile lor de menținerea păcii. Din aceste motive regele are ferma speranță că marile puteri cunoscând situațiunea sa grea față de poporul muntenegrean surescit, vor găsi mijlocul spre a înlătura această situație și a-i ușura sarcina ce și-a iumpus în vederea menținerii păcii.

În urma hotărârii guvernului ministrul de război Mahmut Schefket pașa a prelungit încă cu 10 zile termenul pentru înapoierea malisorilor, care expiră la 15 Iulie st. n.

Invitare la abonament.

Stăm în fața unui nou semestru de abonament. Acum când o campanie detestabilă, nelocală și ingrătă s'a pornit împotriva ziarului nostru, drept răsplată pentru nesfârșitele sale servicii aduse cauzei naționale, avem îndoită nevoie de sprijinul prietenilor și a cetitorilor noștri statornici și credincioși, cari nu s'au lăsat mistificați nici terorizați.

Ii rugăm pe toți să grăbească cu reînnoirea abonamentelor, și să facă o propagandă în cercul lor, pentru câștigarea de noi abonați, pe restanțieri să-și achite datoriile lor, căci ziarul nostru este avizat acum la propriile sale puteri în lupta grea ce o duce pentru interesele naționale.

În față, loviți cu șaptesprezece procese de presă, dintre cari cel dintâiu se va desbata la 16 August în spate loviți de focul concentric al unei propagande organizate de calomni, minciuni și invective, nădejdea noastră se reazămă pe acea parte sănătoasă a publicului nostru care are independența sa de judecată, spiritul de discernământ și devotament adânc, desinteresat și sincer pentru cauza națională.

Apelăm deci la ce e mai bun în societatea noastră, la acea parte a publicului nostru care poate crede în indemnurile cinstite ale unui ziar, în mărturisirile sale de credințe loiale și drepte, fiindcă cugetarea ei însăși este nestricată, loială, dreaptă și cinstită.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Redacția și Administrația „Tribunei.”

INFORMAȚII.

ARAD, 13 Iulie n. 1911.

Perchiziții domiciliare.

Azi amândouă redacțiile românești din Arad au avut perchiziții domiciliare din partea poliției din Arad. În redacția noastră s'a înfățișat ofițerul dela poliție d. *Skepkowszky* însoțit de patru agenți secreți și ni-au cerut manuscrisul „*Paznicii păcii și ai cinstei*” apărut în numărul dela 11 Ianuarie 1911 și incriminat de parchetul din Oradea-mare.

Este încă unul din procesele fără număr, ce ni le-a intentat parchetul din Oradea, poate pentru a-i mai furniza dlui Vaida o dovadă la noua ediție a cărții sale... *Mangra Tisza și — „Tribuna”*.

Oamenii poliției veniseră în redacția noastră, dela redacția confratelui autorizat. Tânărul confrate trecu și el prin botezul de foc al perchizițiilor. Prima perchiziție!... E ceva asemuiitor frigurilor de rampă ale întâiului debut. Era și vremea. După o existență de acuși un an strășnicul ziar autorizat să n'aibă nici un proces. Se poate? Noi doar, că suntem trădători, ni-am îmbogățit în acest interval cu opt procese noi. Dar „Românul” — aprigul, naționalistul! Înțelegeți, că venia acum chiar suspect. A venit însă în sfârșit mult așteptatul — proces!

Băteții îl cheamă în grabă, speriați, pe d. Goldiș, această conștiință curată a redacției autorizate. Ei doar, bieții, se simt inocenți. Vine d. Goldiș, directorul. Dar abea dă față cu oamenii forței publice o șterge pe ușă. În locu-i vine d. Hălmăgiann, culegător în zecărie și redactor de paie la „Românul”. El primește pe oaspeții nemai văzuți în redacția autorizată. D. *Skepkowszky* îi cere manuscrisele domnului redactor. Unul incriminat de d. *Nicolae Oncu* și două incriminate de d. *Sever Bocu*.

— N'am nici un manuscris, la noi toate manuscrisele se ard, nu știu cine este autorul, dar primesc răspunderea.

Acum înțelegeți de ce e vorba; ajung la scadență orgiile săvârșite în coloanele ziarului de distinsul domn Vasile Goldiș, atentatele la cinstea personală a oamenilor și — Hălmăgian ține spatele! Oerotitor al cinstei personale și politice la ziarul comitetului național este deci — Hălmăgianu. Moravuri de o civilizație într'adevăr „autorizată”, introduse în presa noastră.

Dar era de prevăzut dinainte acest sfârșit. Tristul curaj al dlui Goldiș, știam prea bine unde sfârșește: — la răspundere!

N'or fi știind-o însă aceasta mulți oameni de bunăcredință. Pentru aceștia a trebuit ca cei asvârliți cu noroi și atacați într'un mod atât de puțin civilizat, să recurgă la unicul refugiu ce li-a rămas — la judecătoria! Și trebuie să se mai știe, că d. Goldiș își poate permite luxul tuturor infamiilor: respectul d-sale pentru cetitori e nul, iar spatele pentru ceace comite îl ține — un Hălmăgianu, oarecare.

Din prilejul glorios al primei perchiziții ne vine acum par'că și nouă să zicem cu părintele Lucaicu:

Trăiască ziarul autorizat!

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță vreme caldă, fără ploi.

Temperatura la amiază a fost de 27.5 % Celsius.

— **D. D. A. Sturdza**, fost ministru-președinte al României, și d-na *Zoe Sturdza* au părăsit București, plecând la Viena.

În gara de Nord au fost salutați de domniul *Emil Costinescu*, *Vintilă Brătianu*, *I. Bianu* și alte persoane.

Dela Viena d. și d-na *Sturdza* vor pleca la *Payerbach-Reichenau*, stațiune de vară în apropiere de Viena.

— **Din țara lui Mangra.** Din Vașcău ni-se scrie, că în 9 Iulie a. e. a văzut lumina zilei și în acest ținut — care cu excepțiunea alor câțiva unguri din Vașcău, e curat românesc — o gazetă săptămânală: „*Délbihar*”.

Deja în numărul prim a ținut să-și exprime antipatia față de Români și îndeosebi față de in-

stitutul „*Șoimul*”, care de prezent își zidește un edificiu propriu.

Ce e mai mult însă, că între colaboratorii de frunte ai acestui ziar care sigur numai interesul Românilor nu-l va servi — după cum aflu din izvor sigur — e și protopopul român al Vașcăului *Adrian P. Desseanu*, membru în comitetul sus-amintitului institut. P.

— **Hirotesire.** Duminecă a avut loc într'un strălucit cadru actul hirotesirii noului protopop al Bocșei, P. O. D-n *Mihail Gașpar* îndeplinit de P. S. Sa *Episcopul Dr. Miron E. Cristea*. Serviciul divin a fost celebrat de I. P. C. S. Arhimandritul și vicarul *Filaret Musta*, P. C. Sa protosincelul *Dr. Iosif T. Badescu*, protopopul *A. Ghidu Spiridon Șandru* și diaconul *Dr. A. Mihaescu*. Înainte de a se începe sf. liturgie noul protopop este prezentat de către manductorul-diacon *Dr. Mihaescu P. S.* Săc. *Episcopului și poporului*. P. S. Sa citește apoi datorințele protoereului și noul protopop dă pune jurământul de credință. Leahvod apoi se îndeplinește actul hirotesirii. P. S. Sa a trezează la adresa noului protopop o prea frumoasă allocuție plină de sfaturi înțelepte, la care a răspuns apoi nou h-rotesitul protoereu.

Instalarea noului protopop va avea loc în una din Duminecile viitoare verosimul la 10/23 Iulie. Dorim noului protopop tot binele fiind și pe viitor aceeași cale care a urmat-o până acum, cale dreaptă, grea dar — bună. („*Drap.*”).

— **Oi pierdute.** „*Monitorul oficial*” dela 13 Iulie publică pe două pagini cele din urmă maghiarizări de nume. Dintre Români au fost destul de slabi să se lapede de numele lor românești următorii:

Nicolae Birăuțiu, domiciliat în Orșova, jandarm, și-a maghiarizat numele în *Biró*; *Vasile Crișan*, de fel din Feneșul-săseșe, jandarm, — în *Szentlászlói*; *Ion Nichită*, de fel din Hărăguș, jandarm, — în *Nemes*; *Gheorghe Gligor*, de fel din Șard, jandarm, — în *Gergely*; *Longin Lugojan*, de fel din Bobolt, jandarm, — în *Lugosi*; *Grigorie Vălășutean*, frinar la căile ferate, domiciliat în Cluj, — în *Válaszuti*; *Samson Băbuțiu*, domiciliat în Cluj, frinar la căile ferate, — în *Babuczai*...

Numai jandarmii și ofițierii la căile ferate!

— **În atențiunea candidaților de notari.** În comuna Izvin (Öszény) situată 1/2 oră dela Timișoara ar fi de ocupat în condiții foarte avantajoase postul de vicenotar. Postul e de ocupat imediat. Fiind comuna curat românească căutăm un candidat de român. Cu informații mai de aproape servește celor interesați atât d. notar *Stefan Munteanu* cât și *Ioan Oprea* preot.

— **Mare cutremur de pământ undeva.** Aparatele dela institutele seismografice din Budapesta și Timișoara, au înregistrat astăzi, dela orele 5 16 m. 22 sec. a. m. până la 7 și 10 m. un cutremur de pământ, întâmplat la o depărtare cam de 5 mii kilometri de noi. Direcția nu se cunoaște. Dacă ținuturile unde va fi avut loc acest uriaș cutremur au fost locuite, atunci pagubele trebuie să fie enorme.

— **Păduri aprinse.** În statul Nichigau al Americii de nord ard pădurile seculare de o săptămână întreagă. Dacă nu va urma o ploaie torențială care să se reverse asupra țării întregi atunci gravul foc va pustii tot, căci mână omenească nu este în stare să stângă această gheenă. Oamenii fug de pretutindeni de prin orașe și sate, cari ard și ele, iar fiarele sălbatice urlă părăsind codrii. Din depărtări mari merg oamenii să privească minunata priveliște înfiorătoare.

— **Cutremur de pământ în Beiuș.** Din Beiuș se anunță că alături, Marți, la orele 11 din noapte un cutremur de pământ, împreună cu mari șgomote suterane, care a ținut mai bine de două minute, a trezit lumea din somn, producând o adevărată panică în oraș. Cei cari erau treji au alergat pe străzi temându-se de ivirea unei noi catastrofe, iar cari au fost alarmați din somn abia au avut vreme să se îmbrace și să pornească și ei pe urma celorlalți. Nu s'a întâmplat însă nici o nenorocire, căci repede s'a potolit mișcarea pământului. Mulți au veghiat până dimineața de teama unui nou cutremur, care nu a urmat însă.

— **Csulay și Barsay.** Unul este locțiitorul de vice-comite al comitatului Hunedoara, celalalt este vice-notar onorar al comitatului Hunedoara.

INSERTIUNI
se primesc cu prețuri moderate
la administr. „Tribunei” Arad.

Unul este guvernamental sadea, celalalt este fost guvernamental și actual justhist flămând. Prin urmare doi adversari, doi adversari feroce cari merg pentru principiile lor până în pânzele albe. Ei nu se mulțumesc cu argumentele vorbeii, cari nu taie totdeauna și la fiește care om de ajuns. Iată de pildă Baresay. L'a întâlnit pe Csulay în stradă. Csulay l-a fixat cu privirea. Baresay s'a supărat și neluând în considerare că Csulay este un dușman — ce barbar — s'a aruncat asupra lui. L-a pâlmit, l-a scuipat și i-a strigat câte toate în fața mulțimii care se delecta privind acest tablou fidel al administrației noastre. Baresay a fost suspendat din post, iar lui Csulay, patruzeci de guvernamentali în frunte cu comitele, i-au iscalit o hârtoagă prin care îl opresc să se bată în duel cu Baresay care chipurile n'a fost destul de cavalier. Adncem aminte cetitorilor că suntem în țara ungurească.

Unde au stat domniii vara. Vreau să vorbesc despre localitățile unde domnitorii țării obișnuiau să stea vara câteva luni spre a scăpa de zăpușala Capitalei București și de prezența solicitatorilor ce-i plictiseau, probabil cum plictisese și acum pe miniștri. Dar, domniii din trecut, fie zis în parantez, erau mai amabili, mai servilii și mai puțin nervoși ca miniștrii de sub regimul constituțional. Unde se duceau deci, vara domniii? Fanarioții fiind veșnic ocupați cu strângerea de bani ca să nu plece cu destul în gură — cum se zice — steteau în București, și, veșnic în contact cu registre de venituri ce li-le prezenta zilnic Calinderii timpului. Calinderii ce aveau toate onorurile Curtii și toată sgarărea și îngâmfarea posibilă, veșnic în contact, zic eu socoteli, nu mai simțeau nici arșița soarelui, nici dogoarea caldarimurilor.

Grigore Ghica-Vodă sedea în palatul vechiu al lui Mihai-Viteazul unde sunt acum Arhivele Statului.

Alexandru Ghica avea reședința de vară la *Pantelimon unde acum e spitalul și ospiciul.*

Lângă palat e o pădure frumoasă în care pe vremuri Vodă întreținea fiară sălbatică. La spital se păstrează și acum un mare și frumos salon plin cu portrete d'ale lui Vodă Al. Ghica și ale familiei sale.

Bibescu-Vodă petrecea două-trei luni de vară la Breaza de Sus unde avea un palat mare ce dăinuiește și azi.

Aci poetul și fabulistul Gr. M. Alexandrescu și gazetarul Karkaleki făceau desfătarea mesei domnești și în special a frumoasei și deștepte Doamne Marițica Bibescu. Vodă mai avea reședință și la Mănăstirea Tismana în jurul căreia zidise un minunat castel ce este și astăzi admirat de călători.

Știrbey-Vodă a vrut să ia reședință într-o vară la Cotroceni, dar l-a gonit d'acolo Hassan Pașa pe motiv că odăile palatului îi trebuie pentru cei 100 de soldați turci ce avea. Numai în urma poruncii musirului Omer Pașa cătră Hassan a putut Vodă să ocupe apartamentul la Cotroceni, iar Vodă Carol a găsit vechile chilii dela șnaia, chilii mănăstirești în cari ploua ca afară și cari a stat Vodă un șir de ani economice...

M. Teleor.

— Strigoaia din Malmaison. Nu departe de Paris este un castel vechiu, care astăzi se cheamă *La Malmaison*. Castelul acesta este vestit pentru că aici și-a trăit ultimele zile Iozefina Beauharnais, prima femeie a lui Napoleon Bonaparte și tot aici și-a trăit cele mai frumoase și mai liniștite elipe ale vieții tânărul consul Bonaparte. Castelul acesta nu purta până după moartea Iozefinei numele de astăzi. După moartea ei poporul care credea că a fost omorâtă de regele Ludovic al XVIII, ia dat însă acest nume, vorbind că în nopți cu furtună Iozefina se întoarce acasă în chip de strigoaică. Mulți istorici au cercat să vadă dacă se ascunde vr'un grăunte de adevăr la spa-

tele acestei legende. Acum după cercetări mai nouă încep să se acrediteze svonorile populare. Li-se dă următoarea explicație verosimilă: Cică Iozefina Beauharnais primind pe țarul Alexandru I în vizită i-a răușit să'l encerească cu desăvârșire. Se zice că țarul i-ar fi spus Iozefinei: Proclamă-te împărat și eu o recunosc. Inspăimântați de prea marea influență a fostei împărătesc, oamenii regelui și mai ales Talleyrand au reurs la cele mai îndepărtate mijloace ca s'o poată nimici. Un om al lui Talleyrand ar fi înveninat-o răspândind vestea că a murit din răceala ceși contractase cu ocazia serbărilor date pentru țar.

— Cununie. Zina Antonie din Micălaca și Gheorghe Mihuța învățător gr. ort. român în Ghioroc, își anunță cununia ce va avea loc la 16 Iulie n. în biserica gr. ort. română din Ghioroc. Felicitările noastre.

— Burse pentru tineri industriași și comercianți. Camera industrială și comercială din Brașov va publica în curând un concurs pentru trei burse pe seama tinerilor industriași și o bursă pe seama unui tânăr comerciant. Fi-care bursă e de 500 cor. La aceste burse pot competi fără deosebire toți tinerii industriași și comercianți, cari sunt stabiliți sau sunt născuți în comitatele Brașov, Făgăraș, Târnava-mare și Sibiu. Petițiile au să se prezente cel mai târziu până la 15 August n. a c. camerei comerciale și industriale din Brașov.

— Groaznică nenorocire dela sondele soc. „Astra-Moreni”. Se anunță din Ploiești: Luni seara la orele 7, un groaznic incendiu s'a declarat la sondele No 5 și 7 ale societății „Astra-Moreni” și la sonda No. III a soc. „Oil Fil”.

La sonda No. 3 a societății Oil Fil lucrau soldarii și se presupune că dela cazanele cari pun în mișcare mașinele de extracție ale acestei sonde, au luat foc gazele dela sonda No. 7. Pagubele sunt enorme. Sunt și victime omenești. Sondele au fost distruse cu totul, flacărele sunt la o mare înălțime și sunt văzute din Ploiești.

Firele telegrafice sunt distruse din care cauză nu se pot căpăta amănunte.

Patru răniți au fost transportați la spitalul din Filipești.

A fost găsit carbonizat inginerul Pepa, care a fost surprins de flăcări în momentul izbucnirii incendiului.

La orele 11 și jumătate focul continuă cu furie.

Trei automobile au sosit în localitate urmând să ia medicii și medicamente.

Cu siguranță că afară de inginerul Pepa au murit în flăcări încă vre-o 5—6 lucrători, al căror nume nu se cunoaște deoarece la izbucnirea incendiului, lucrătorii îngroziți au fugit.

Dimineață, la reluarea lucrului, când lucrătorii vor veni la lucru și se va face numărătoare se va vedea cine lipsește.

În spitalul societății dela Moreni, sunt internați 7 lucrători arși, din care trei sunt murlibunzi.

La fața locului au plecat d. prefect Luca Elefterescu însoțit de primul procuror Anastasiade, urmând a se face ancheta chiar în astă noapte.

Știrea nenorocirii a impresionat adânc populația ploieșteană.

— Cununie. Măriora Popp din Cuceu și Dr. Corneliu Papp din Șomeuta-mare, își anunță Cunnia care se va serba la 20 Iulie st. n. a. e., orele 4 p. m. în biserica gr. cat. din Cuceu. Felicitările noastre.

Dr. VICTOR GRAUK.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

BIBLIOGRAFII.

La Librăria „Tribuna” se află de vânzare următoarele *albumuri*:

Expoziția Națională Română 1906 K 2.—

Expoziția generală Română K 2.—

Porturi naționale K 2.

Amintiri di România. Expoziția Națională Română 1906. Cu ocaziunea jubileului de 40 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I. K. 2.—

Din Bucovina. Vederi și porturi naționale K 4.—

Din Ardeal. Vederi și porturi naționale. K 4.

Amintiri din „Răsboiul Independenței” 1877 1878 format 25×16 cm. broșat K 2.—

1877—78 legat în pânză, format 33×25 cm. K 6.

Armata Română. Legat în pânză. Originalele lucrate de pictorul T. Ajdukiewicz. Un album mare de 25×41 cm. K 12.—

Albumul Armatei Române 1877—902 legat de lux în pânză în format de 47×36 cm cu 134 pagini fotografii și 37 pagini istoricul armatei române K 22.—

Albumul Armatelor Europene. 120 grupuri militare în aquarele fine și 52 figuri negre. Legat în pânză K 6.—

*

Au apărut și se găsesc de vânzare la „Librăria „Tribuna”:

I. C. Panțu: *Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*, 8° mare, I—VIII+214 pagine Cor. 2.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII+324 pag. Cor. 4.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pagine. Cor. 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pagine. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea termenilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X+322 pagine. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —.60.

La comanda să se aduagă și cheltuielile de poștă (porto).

*

Ilustre românești. Librăria „Tribuna” a editat o serie de 12 bucăți de ilustre frumoase reprezentând porturile dela **balul costumat din Arad.**

Bucata costă 24 fileri; Seria de 12 ilustre 2 coroane 50 fileri; 50 bucăți 9 coroane; 100 bucăți 16 coroane.

O frumoasă ilustrată e și cartă postală reprezentând pe dl **Octavian Goga** alături de primul nostru aviator dl **Aurel Vlaicu.** Bucata 16 fileri; 50 bucăți 7 coroane; 100 bucăți 12 coroane.

»**Călușerii**«, dela balul costumat din Arad, bucata 14 fileri; 50 bucăți 6 coroane; 100 bucăți 10 coroane.

*

A apărut și se găsește de vânzare la librăria «Tribuna» cu prețul de 50 bani:

«**Ce e Tribuna zilelor noastre**» de Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua hartă și urzitorii ei.

2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tribuna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — București.
7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

A apărut și se găsește de vânzare la „**Librăria Tribuna**“ cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

Cuprinsul volumului e;

Raffael;
O țară fericită (Germania);
Pictura olandeză;
Michelangelo;
Rembrandt;
Tizian;
Din țara morilor de vânt;
Capri;
Cel mai mare idealist;
Sora lui Leopardi;
Sorrento;
Savonarola.

In Biblioteca pentru popor, editura casei școlilor, au apărut următoarele cărți:

No. 1. «Alexandria», cuprinzând isprăvile regelui împărat Alexandru cel Mare Macedon, care s'a luptat cu craii și împărații din vechime și pe toți i-a biruit. Prețul 30 bani.

No. 2. «Istoria prea frumosului Arghir și prea frumoasei Elena», sau o închipuire prin care se tâlmăcește cucerirea Ardealului de către marele Traian, împăratul Râmului. Prețul 25 bani.

N. 3. «Esopia», cuprinzând viața prea înțelep-

tului Esop, cum și minunatele lui pilde, din care orice om poate trage multe și folositoare învățături. Prețul 40 bani.

No. 4. «Genoveva de Brabant», istoria care vorbește de viața plină de suferințe a unei sfinte femei din vremea veche în pustietate și în care se arată cum Dumnezeu a apărut o și a făcut să iasă la lumină dreptatea ei. Această carte cuprinde multe învățături bune din legea noastră creștinească. Prețul 45 bani.

No. 5, 6, 7. «Răvașele unui doctor», cu sfaturi foarte bune pentru îngrijirea sănătății și paza de boale. Prețul 30 bani.

No. 8. «Proverburile, pilde și zicale» de Anton Pann. Prețul 40 bani.

No. 9. «Carte despre datorii și drepturile», cuprinzând sfaturi și lămurirea legilor țării noastre. Prețul 40 bani.

No. 10. «Povestiri folositoare pentru popor». Prețul ... bani.

No. 11. «Povestiri din Halima» (cartea întâia). Prețul 50 bani.

POȘTA REDACȚIEI.

M. H. (Fărăgău). Nu e potrivită pentru ziarul nostru.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu**,
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1911.

BEISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE

in

Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.

(Lângă Apolo).

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

aranjat conform tuturor recerștelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.)

30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, isterie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

In stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: **Maria-Enzersdorf bei Wien.**

Telegrame și telefon: **Wällischhof-Giesshübl bei Wien.**

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboască, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

Leon Tolstol.

58

RĂȘBOIU ȘI PAGE.

ROMAN.

Trad. de **A. C. Corbul.**

(Urmare).

— Iți mărturisesc zise Bolkonsky, că nu te înțeleg; poate că e la mijloc vre-o finetă diplomatică, mai presus de înțelegerea mea, dar în sfârșit, nu te înțeleg. Mack a pierdut o armată întreagă, arhiducii Ferdinand și Carl n'au dat nici un semn de viață ci au făcut greșală peste greșală; Kutuzow câștigă o adevărată victorie, el atinge cel dintâi invulnerabilitatea francezilor și ministrul de rășboi nici nu se interesează de amănuntele acestei afaceri!

— Dar asta e asta, scumpul meu! Vezi dta, e frumos să strigi: *hourra pour le tsar! pour la Russie! pour la religion!*; dar nouă, adică curții austriace, ce ne pasă nouă de izbânzile dvoastră? A! dacă ne-ai fi adus vestea unei cât de mici biruințe câștigată de arhiducele Carl, sau de arhiducele Ferdinand; dacă ne-ai fi spus că ei au învins măcar o companie de pompieri a lui Bonaparte, ar fi fost altceva! Am trăge salvă de veselie. Dar dvoastră nu faceți decât să ne răscoliti gelozia; arhiducele Ferdinand nu face nimic; arhiducele Carl se acopere de rușine. Ați părăsit Viena pe care n'o mai apărați. Mai era un general pe care-l iubeam toți: Schmidt; și-l duceti în mijlocul ghiulelelor, și după aceea veniți cu dorul să vă felicitați pentru victorie! Mărturisește că ar fi greu să inventezi o veste mai neplăcută decât aceasta. Par'că ați fi făcut-o dinadins... In sfârșit, de-ați câștigat chiar o mare bă-

tălie, și chiar dacă arhiducele Carl ar fi victorios, aceasta n'ar fi schimbat întru nimic starea generală de lucruri! E prea târziu, acum, când Viena e deja ocupată de francezi.

— Cum? Viena e ocupată?

— Nu numai că Viena e ocupată, dar Bonaparte petrece la Schoenbrun și contele, scumpul dta conte Vebna merge să-i asculte poruncile.

După oboseala și impresiunile călătoriei, după audiența sa la ministru și mai ales după copiosul dejun pe care-l luase, Bolkonsky se simțea incapabil să prindă toată însemnătatea vestilor pe cari le auzia.

— Azi dimineață, contele Lichtenfels a fost aci, urmă Bilibin, și mi-a arătat o scrisoare în care sunt consemnate toate amănuntele revistei francezilor la Viena; prințul Murat și ceilalți... Vezi dar că victoria noastră nu este așa de strălucită și că nu te puteau primi ca pe un mântuitor.

— Te asigur că aceasta îmi este egal, zise prințul Andrei, începând să înțeleagă că vestea pe care o aducea avea, într'adevăr, puțină însemnătate față de un eveniment ca acel al luării capitalei Austriei de către francezi. — Cu toate acestea, nimic nu ne spune că rășboiul e pe sfârșite, adaugă el.

— Și eu cred că el este terminat. Cei mari de aci, gândesc ca și mine, dar nu îndrăznesc s'o spună. Se va întâmpla ceea ce am prevăzut eu la începutul campaniei; nu praful de pușcă va avea ultimul cuvânt, ci acei cari au început-o. Trebuie însă să știm ce va mai ieși din întrevăderea împăratului Alexandru cu regele Prusiei. Dacă Prusia va intra în alianță, Austria se va echilibra mult, dar dacă aceasta nu va avea loc, nu ne rămâne decât să ne înțelegem unde se vor stabili cele dintâi clauze al unui nou Campo-Fornio.

— Dar ce geniu și ce noroc are omul acesta! strigă

deodată prințul Andrei stringându-și pumnii și izbucind ei în masă. Dta crezi serios că campania e pe sfârșite?

— Eu cred că Austria a pățit-o, fiindcă provinciile ei sunt ruinate; se spune pe aci că sfânta armată ortodoxă jefuiește cumplit; Viena e luată, și aceasta grație frumoșilor ochi ai Majestății Sale regele Sardiniei; pentru toate aceste motive, între noi fie zis, scumpul meu, eu cam miros că vom fi înșelați, eu miros niște tratative cu Franța, proiecte de pace secretă, încheiate în dosul nostru.

— Cu neputință, strigă prințul Andrei; ar fi prea necinstit.

— Cine va trăi va vedea! zise Bilibin, făcând semn că conversația e terminată.

XXXVI.

Prințul Andrei se sculă a doua zi cam târziu. El se puse în mare ținută, ceea ce nu i-se întâmplase de mult, și intră în cabinetul lui Bilibin proaspăt, bine dispus, și cu brațul în eșarpă. Acolo găsi patru tineri atașați la corpul diplomatic; pe unul din ei, prințul Hipolyt, secretar de ambasadă, îl cunoștea de mult, ceilalți îi fură prezentați de Bilibin.

Tinerii aceștia de neam mare, veseli și bogați, formau un cerc a parte și Bilibin, șeful acestui grup la zicea „ai noștri”.

Ei îl primiră pe prințul Andrei cu respect, ceea ce nu făceau decât foarte rar. De politetă, îi adresară mai întâi întrebări asupra rășboiului și armatei, dar convorbirea lor luă în curând o întorsătură frivolă.

— Ascultați, domnilor, făcu Bilibin, Bolkonsky mi-e mosafir și vreau să-l inițiez pe cât îmi va fi posibil în toate deliciale existenței noastre, și pentru aceasta vă cer concursul. Dvoastră, domnilor, însărcinați-vă cu teatrul, iar eu cu lumea mare.

(Va urma).

Caut un post de învățător

sau cantor-învățător la unele școli de prin Bănat s'au în alte părți. Cei interesați să avizeze Redacția „Tribunei”. — Intreacă amintesc: sum june, de conf. gr.-cat., am praxă bună, capabil de-a conduce cor, etc.

Pământ

de mărime cca 212 jughere ungurești, e de arîdat, de tot lângă stațiunea Nădlacului (Nagylak). Constă din arătură și livadă, cu grajduri deajune pentru vite, magazină și 2 locuințe. Licitația se ține în 30 Iulie nou în casa comunală din Nădlac. Deslușiri dă Mihai Șerban Halle a/ Saale Wilhelmstrasse No. 16. Germania.

Cândiți-Vă la viitorul Vostru!

In contra lipsei omul se poate apăra pe sine, precum și pe cei de aproape dacă cumpără **Wigatiunile societății de ajutorare reciprocă „BIOS” (Timișoara).**

Fiecare se poate asigura, pe lângă plățirea taxei de înscriere 10 cor., a taxei de membru 12 cor., apoi pentru eventualele cazuri de moarte 2 cor. — toate plătite în un an — la cazuri de moarte suma de 2000 cor. — pe timp de 3 ani; la cazuri de incapacitate la lucru suma de 50 cor., lunar: iar după o plățire de 30 ani o anuitate de 600 cor. Ori-ce tată poate asigura pe fată la zestrea de 2000 cor. iar pe copil la majorenitate tot 2000 cor., — plățind rate bagate. Dacă moare cel-ce plătește, încetează plățirea ratelor, iar copiii respectivi, primesc până la etatea de 15 ani anuitate de 30 cor., iar la căsătorie ori majorenat suma asigurată. — Institutul are depina acoperire. Suma asigurată până acum se urcă la 20 milioane. — In casa statului e depusă suma de 200.000 cor. cauție.

Cu lămuriri și prospeet servește atât centrala din Timișoara cât și agentura din Arad. Agent pentru comit. Arad și Hunedoara:

Kökényessy J. Károly, Arad.

Se primesc bărbați de încredere ca agenți la sate ori orașe.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procente aceleași.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu motor, benzin și olei, mașini de semănat și scosut cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plățire în rate.

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminaire cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura generală comercială

Matei Palmer

Timișoara, Strada Prinz Eugen Nr. 13.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresațivă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) **Petru Benea**, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

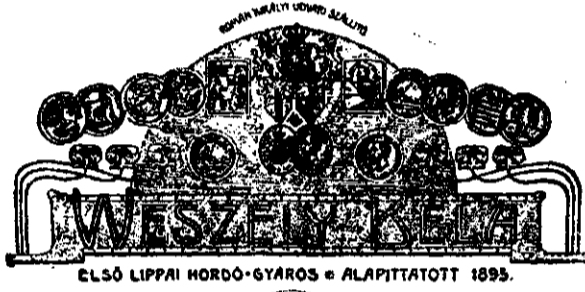
Vinuri vechi: Vin alb K —66 litru. Rizling —68. Roșu —74.

Vinuri noi: Carbenet alb K —98 litru. Șiller K —52. Rizling K —54. Rizling și Ruje amestecat K —50 litru.

Rachie de treve (comină) K 1.60 litru. Rachie de drojdii 2.30, Rachie de treve (comină) specialitate K 2.10 litru.

Vinul și rachia să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie. Vase dau împrumut pe timp de două luni. Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea
propr. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

Pregătește: butoaie, vane

în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu preț convenabil.

MARE DEPOZIT!

FURNISORUL CURȚII REGALE ROMÂNE

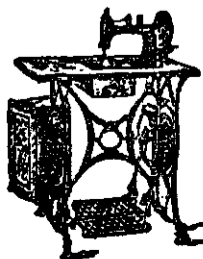
WESZELY BÉLA
PRIMUL FABRICANT DE BUTOAI, — LIPOVA. —
FONDAT ÎN ANUL 1895.

Horváth Béni mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

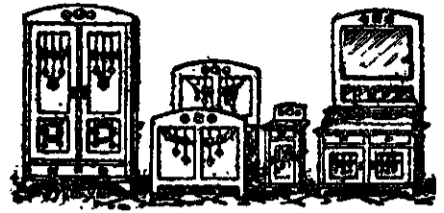
Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul sau mehanic aranjat de nou, unde primește comande și **reparații de lucruri** ce aparțin în branșe precum mașini de cusut, de soris, biciclete și gramofone etc. Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public d'n loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu pateri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

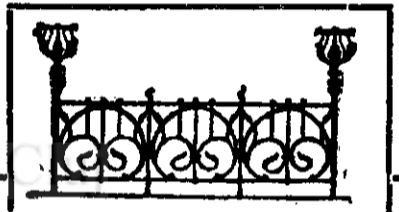
Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparații cu prețuri convenabile și pelângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și pentru zidiri
în Bistrița.

Primește ori ce lucrări de bransa aceasta precum: strângerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepi, îngrădiri de morminte, cămine și cuptoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efectuare totfelul de reparații atingătoare în bransa aceasta pelângă prețuri ieftine și serviciu punctual.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vapsește

mai bine și mai ieftin dnul **Fintzler Ferencz,**

vopsitor și spălător chimic în Nagyvárad, Bazárépület, în laturea dinspre teatru. În vecini cu ciornicarul Kepes.

— Rog să se țină seamă la firmă. —

Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

fabricant de unelte,

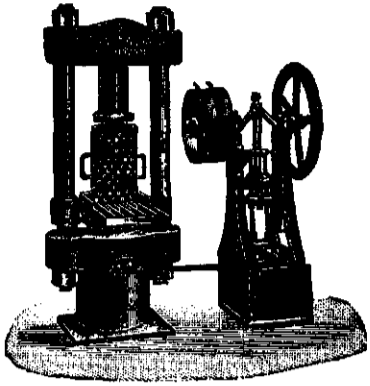
BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

Pregătește totfelul de unelte pentru ciobotărie și pantofărie. Catalog trimit gratis.

Májerszky Barnabás

fabricant de mașini

in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mânate cu apă.

Plue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sămburi de bostan. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

Exportul până acum în 237 uzine.

Ioan Haag

tăietor de pile

Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate ș a.

Primește spre scobire pile mici și mari vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt

Nu mai e lipsă

ca să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al piaptănelui. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală pe seama familiei

Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel.

Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expedeză, alăturându-se la o mașină și un piaptân de tăiat de 5 și 10", un feder în rezervă, și olei de uns.

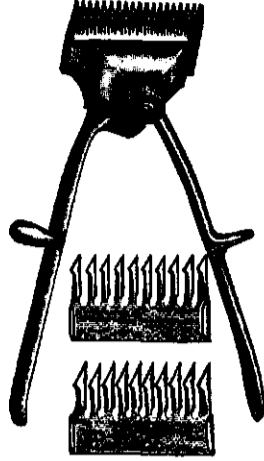
Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

Frații LENGYEL Testvérei

magazin de expediție

KAPOSVAR. (Somogy m)

Avis!

Domnilor fabricanți și particulari le aduc la cunoștință, că am edificat o

tornătorie artistică pentru metale

SIBIU, Strada Margaretha Nrul 18.

Prin practica mea bogată câștigată în țară și streinătate mă aflu în plăcuta poziție să pot satisface oricărei cerinți de branșe, în bronz, messing, țnc, cositor, aramă, după desemn ori după modele vechi.

Andrei Paksa,
Sibiu — Nagyszeben.

Serviciu prompt!
Prețuri ieftine!

EDUARD LEXEN

tinichigiu și antepriză de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

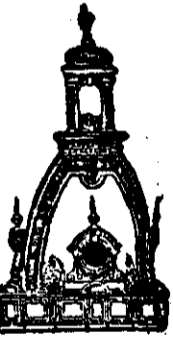
TELEFON No 334.

Se recomandă pentru pregătirea muni de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiță, vase pentru spălat și altele.

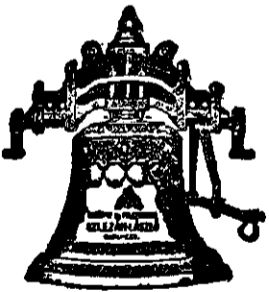
Specialist in apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de totfel dela 3 coroane în sus. — Engrosiștilor li-se dau rabat Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Fabrică de clopote

Distinsă la expoziția universală din Paris.

Szlezák László

fabrică p. turnat clopote, accesorii de turnuri și stativele lor

Budapesta, Frangepán-u. 77.

(Casa proprie. Lângă stațiunea tramv. electric).

Se recomandă pentru executarea oricăror lucrări din acest ram, ca turnarea de clopote noi și vechi, pelângă garanție de mai mulți ani, cu coroană de fier invenția mea. Pregătesc statine drepte și plecate pentru clopote.

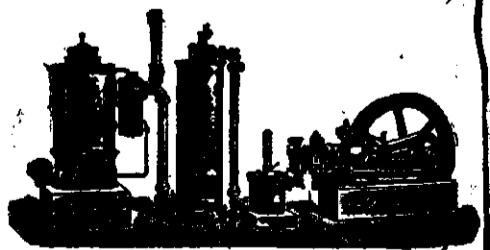
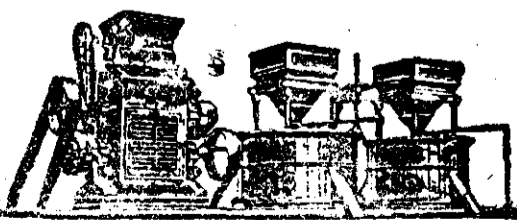
Preliminare se trimit la cerere gratis și franco. — La dorință merge și în provincie pe spesele proprii. Execuție solidă.

Societate acț. de mașini agricole și mehanice

(Mezőgazdasági és műszaki R. T.)

Nagyvárad, Rimanóczy-u.1.

Mare depozit de mașini agricole și mehanice.

Liferează: mașini agricole și industriale, unelte, aranjamente de mori, mașini de abur, motoare cu olei, benzin și gaz. Automobile, articole calofornice, curcubete, pentru vin, bere și apă. Olei pentru mașini și cilindre.

Totfelul de unsori pentru mașini, saci, ponevi, valtrapuri, ștreanguri și pălămare; curele pentru mașini, pompe, mașini pentru vin și viticultură precum și utensilii; stropitoare, îngrădituri de sârmă, cumpene, desinfectorii și dulapuri de salvare.

Secție de electricitate și mașinării.

Invenție senzațională.

ANTICOLBrevetat sub
No 3956.Scutit prin lege
sub No 141.

In atenția prășitorilor de vite!

ANTICOLUL e de un efect uimitor **COLICEI.**
în contra :

Experiența de doi ani la regimentul I. de husari arată că în contra colicei nu există un alt leac mai cu efect decât ANTICOLUL, deoarece în toate cazurile și un prav ajunge ca să producă efectul așteptat. La cai în cazurile cele mai grave e destul un prav, vindecare la 1½ ore. La vite cornute 1 eventual 2 pravuri, vindecarea 1 oră
In propriul interes comandă o cutie, ca să o ai în caz de lipsă, costă 4 coroane (2 pravuri).

Se poate comanda la :

LABORATORUL ANTICOL

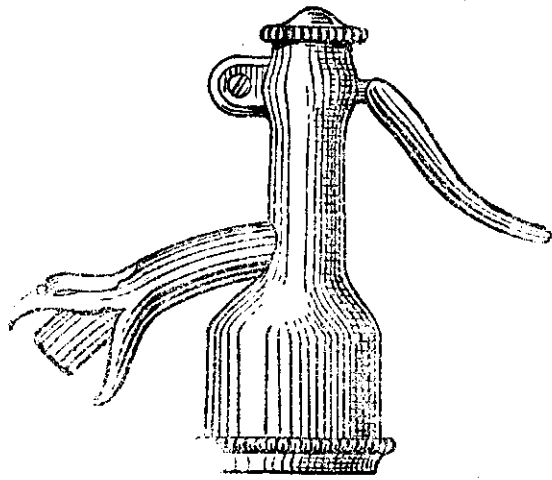
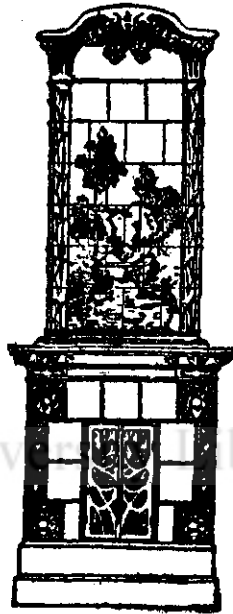
Mayer Ignác, med. veterinar șef reg. Brașov.

Kaiserl. und Königl.
Husaren-Regiment Kaiser No 1.**Certificat.**

Subsemnatul am folosit preparatul dlui Mayer Ignác, medic veterinar de stat, la boala așa numită colică, atât a cailor mici cât și la ai regimentului, cu un rezultat uimitor, pentru care, precum și pentru forma ușor de usat îl recomand cu căldură orișicui.

Brașov, 21 Aprilie 1896.
(L. S.)

ss. Litke, colonel.

Itzkovits Gerson, Budapesta, IX.,
Strada Tompa No 14.**Dulapuri de gheață** la cari e necesară gheață puțină, preparate pentru măsurarea vinului și a berei, conducte la pregătirea berei și pentru scurs, în prețuri moderate și serviciu prompt. Intreprindere de accesorii la fabricarea zodei, sticle de Bohemia, sirup de smeură, lămâi și ananas, alabastru și praf de limonadă ș. a. Comandele se efeptuiesc prompt și cu prețuri convenabile.**Mare depozit de cuptoare.**

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu *cuptoare din țară și străinătate*, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurînd-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă :

Tamásy József,
Kolozsvár.**Edificare ieftină!**

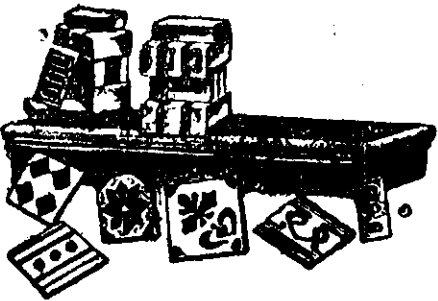
Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu e brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului, ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș făciment, învăitori de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuală, cement Portland, gips, var stins ș. a. — *Prețuri curente trimit gratuit.*

Iosif Simics

întreprindere de edificare cu beton, fabricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)

LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.**Cornel Tunner**

industrie de marmoră și granit în

Timișoara-Fabrik, Andrásy-ut No 22.

și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Își recomandă magazinul său bogat asortat cu

pietrii monumentale

table de marmoră, statui,

e tc., fabricație proprie în executare de gust frumos și preț moderat.

Având un magazin bogat, oferă — mai ieftin ca orice concurență. —

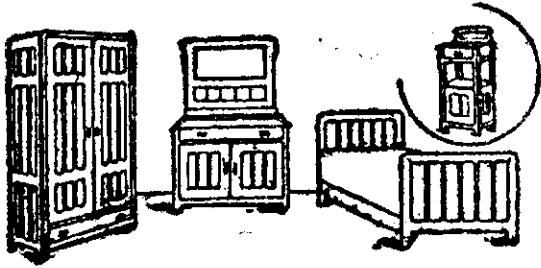
Recomandându-se on. public roagă cercetarea binevoitoarelor comande:

Cornel Tunner,
măiestru de sculptură în piatră.

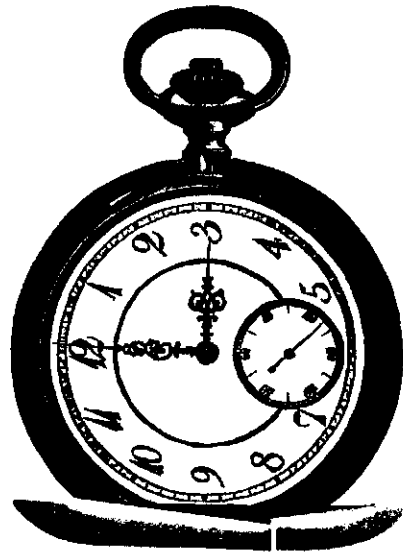
Abonați „TRIBUNA POPORULUI“!
cea mai bună și mai ieftină foaie poporală.

PÁLSÁNDOR

împlar pentru edificiil și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (Hármos).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școale, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant. — Telefon pentru oraș și comitat nr. 629.

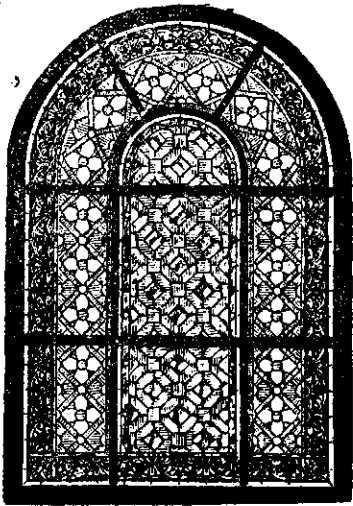
Cele mai bune
oroloage
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaeriale
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁVOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit care îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

Înstruitorii de sticlă și fabricanții de oglinzi
pictură specială pentru geamuri de biserică
BUDAPEST, VIII., Koszoru-utca Nr. 27.

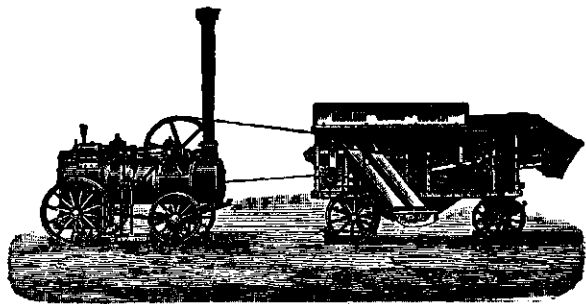
Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci,
dulapuri și apărătoare pentru uși.
Primim execuția conștiințioasă a
oricăror lucrări din acest ram, apoi
colorarea în sticlă ori mozaic a ge-
murilor de biserici, dormitoare, su-
fragerii, saloane, portale și porticuri.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

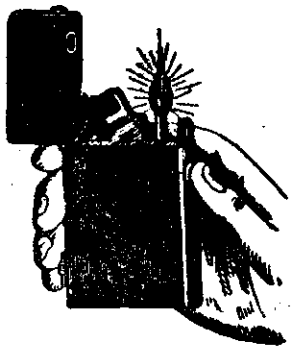
Comandele atât din loc
cât și din provincie se fac
cu multă conștiințiositate.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de treerat cu
8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 ma-
șină cu 4½ cai putere și mai multe motoare
cu benzin de trierat, pe cari le putem pune
imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajioasă de plătire în rate.

Frații Burza

[Arad,
Boros Béni-tér nr. 1.
(Casa proprie).

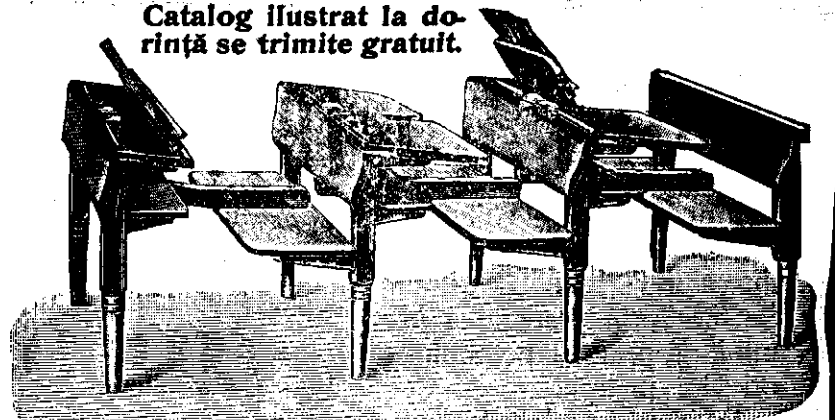
**Gramofoane și plăci,
Aprinzători original „Imperator“,
lampioane de buzunar**

se găsesc mai ief-
tin în marele ma-
gazin de fabrică
a lui

Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.**Vânzare și pe rate.**

Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

Catalog ilustrat la do-
rință se trimite gratuit.

Feivel Lipót utódai

Budapest, IX., Ipar-utca No 4.

Fabrică de bănci pen-
tru școală, aranjamente
pentru birouri, acce-
sorii de gimnastică etc.

Biroul special de antreprisă pentru instalați sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4. ≡

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

instalări de apaducte, canalisări ca-
lorifere centrale, ventilatoare și
mașini cu apă, gaz și spirt.